

Priporočila staršem pred pričetkom novega šolskega leta

- prvošolci in drugošolci morajo imeti obvezno rumeno rutico in kresničko skozi celo šolsko leto
- otroci naj uporabljajo načrtovane šolske poti, s katerimi se seznanijo v šoli in v sodelovanju s starši
- otroka odrasli poučimo in vzgajamo, katera šolska pot je varnejša in kako ustrezno varno ravna na nevarnejših mestih
- otrok hodi po pločniku, ali, če ni pločnika, ob levem robu cestišča, da opazi nasproti vozeča vozila
- cesto otrok prečka samo na označenem prehodu za pešce ali pri zeleni luči na semaforju,
- pred prečkanjem se otrok ustavi na robu ter z dvignjeno roko nakaže, da želi prečkati, nato pa vedno preveri (levo-desno-levo) ali je pot prosta
- starejši otroci naj poskrbijo za svojo vidnost ter upoštevanje prometnih predpisov, ter naj ne uporabljajo mobilnega telefona v prometu, saj zmanjšuje njihovo zbranost na promet
- otroci morajo biti med vožnjo vedno pripeti z varnostnim pasom in glede na višino (do 150 cm) nameščeni v ustrezen otroški varnostni sedež
- na šolskem prevozu otroci sedijo vsak na svojem sedežu pripet z varnostnim pasom ter torbico na tleh poleg sebe, na prevoz počakajo mirno na postajališču, ter šolski avtobus prečkajo vedno za njim;
- na kolesu morajo imeti otroci obvezno kolesarsko čelado, saj bistro glavo varuje čelada
- otrokom smo s svojim ravnanjem zgled, zato poskrbimo, da smo vedno pripeti, strpni in skrbni do drugih udeležencev v prometu

Na Javni agenciji RS za varnost prometa (AVP) skrbimo za prometno varnost otrok in mladostnikov, ki spadajo med ranljivejše udeležence cestnega prometa.

Tako zagotavljamo preventivna gradiva, kot so knjižice Prvi koraki v svetu prometa, plakate in letake Šolska pot, v sodelovanju z občinskimi Sveti za preventivo se urejajo šolske poti, izvaja se varovanje otrok, izvajamo preventivne dogodke in osveščamo ter opozarjamo voznike na ustrezno ravnanje za večjo varnost otrok.

Na AVP tudi podpiramo uvajanje mobilne aplikacije [Načrtov šolskih poti](#), ki podajo staršem in otrokom na lažji in sodoben način informacijo o šolskih poteh, nevarnih mestih in ustreznem ravnanju.

Osnovnošolci: Postopno učenje in navajanje na samostojnost v prometu

Vstop otroka v osnovno šolo je pomemben življenjski mejnik. V vrtcu in prvih razredih osnovne šole se otroci pripravljajo in usposabljaajo za samostojno sodelovanje v prometu, saj bodo kasneje večinoma sami hodili v šolo in se sami vračali iz nje. Seveda ta priprava ni dovolj. Otrokom mora pomagati vse okolje, še posebej pa starši. Zato naj bo prometna vzgoja in izobraževanje aktiven in postopen proces!

Učenje otroka sodelovanja v prometu mora potekati postopoma: najprej otroku razložimo kakšno je pravilno vedenje, nato mu pokažemo in ob tem razlagamo, nato skupaj z njim izpeljemo pravilno vedenje, otrok naj ga ponovi in ob tem razlaga kaj počne. Otroka moramo

za vsako pravilno vedenje pohvaliti. Za nepravilno vedenje pa ga popravimo in razložimo, kakšno je pravilno. Le tako otroka spodbujamo k pravilnemu vedenju. S svojim obnašanjem in ravnanjem smo otroku vzor, zato vedno upoštevajmo prometne predpise in se varno ravnamo.

Otroka zaradi njegove majhnosti v prometu lahko hitro spregledamo. Kaj lahko ga skrrije živa meja, parkiran avto ali kakšen drug predmet ob cesti. Zato otroka oblecimo v svetla oblačila. Pri slabi vidljivosti in mraku mora nositi kresničko, ki jo pripne ob žep ali torbico, da prosto niha in odseva svetlobo. Otroci v prvem in drugem razredu osnovne šole morajo celo šolsko leto nositi rumeno rutico, ki ostalim udeležencem sporoča, da so šele začetniki v prometu in da morajo biti zato še posebej previdni.

Najpogostejše napake pri vožnji otrok

Pri vožnji otrok pa so najpogostejše napake staršev, da otroka na krajših vožnjah, od doma do šole, vrtca, trgovine, babice, ne pripnejo v otroški sedež z varnostni pasom. Vendar so naletne teže otrok (20 kg) že pri 50 km/h okrog pol tone, kar pomeni, da otrok utrpi zelo hude poškodbe. V Sloveniji je večina predšolskih otrok poškodovanih ali celo umrlih v prometnih nesrečah prav kot potnikov v osebnih vozilih (več kot 60 %), ko bi jih morali odrasli odgovorno zaščititi v otoškem sedežu. Pogosto starši tudi nepravilno uporabijo otroški varnostni sedež, npr. namestijo sedež za dojenčke v smeri vožnje, kar je napačno, oz. ne uporabijo ustreznega otroškega sedeža glede na težo in velikost otroka. Prav tako ne namestijo otroškega sedeža dovolj trdno z varnostnimi pasovi v avto, zato svetujemo, da se vedno prepričajo, da je sedež dovolj trdno nameščen, se ne premika, ali pa uporabijo otroške sedeže z isofix pritrditvijo. Ter ponovno je pomembno, da otroka trdno pripnejo z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Pogosto tudi opažamo, da se večji otroci ne vozijo več v otroškem sedežu, zato poudarjamo, da morajo biti otroci do višine 150 cm (približno 10-12 let starosti) še vedno nameščeni v otroškem sedežu, jahaču z naslonjalom za hrbet in glavo, ter pripeti z avtomobilskim varnostnim pasom.

Več o varni vožnji otrok osveščamo in izvajamo tudi v okviru projekta [Pasavček](#) po vrtcih in osnovnih šolah in knjižici [Red je vedno pas pripet](#), ki je dostopna tudi na naših spletnih straneh www.avp-rs.si

Otroci potrebujejo pomoč v prometu

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa.

Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu, kajti otroci doživljajo promet drugače, velikokrat jih premami kaj na drugi strani ulice in pozabijo na vsa pravila, pri hoji in teku še niso dovolj spretni, kaj šele da bi obvladali vožnjo kolesa tako dobro, da bi varno sodelovali v prometu.

Otroci so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirane avtomobile ali zabojnike za smeti. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja. In zato smo tukaj mi odrasli, starši, da poskrbimo za njihovo varnost, ter jih seveda učimo varnega ravnanja v prometu.

Ne smemo pozabiti, da otroci:

- Nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne
- Dobro slišijo, vendar ne vedo natančno iz katere smeri slišijo vozilo
- Ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj
- Ne razlikujejo dobro pojmov npr. levo, desno
- Ne zmorejo dolgotrajne koncentracije
- Njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede jih kaj zmoti (hitro lahko pozabijo ali so videli vozilo, ki se približuje)
- Ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil kot je npr. pravilo kako prečkamo cesto
- Zaradi razvoja mišljenja otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res

Za konec pa samo še tole. Izkoristite prosti čas z otrokom in ga dodatno pripravite na samostojno sodelovanje v prometu. Vzemite si čas in mu razložite pravila varnega ravnanja v prometu, mu jih pokažite v prometu in jih vadite z njim. Vsakič znova ga pohvalite za previdno in varno ravnanje, ter opozorite ob nepravilnem. Samo s takšnim načinom vzgoje bomo otroka dobro pripravili, da bo čez nekaj let lahko samostojno sodeloval v prometu kot pešec ali kasneje kot kolesar in voznik. In ne pozabite, da ste sami s svojim vedenjem in ravnanjem otroku lahko najboljši zgled.

Vir: <https://www.avp-rs.si/preventiva/svetovalnica/otroci/#varniotroci-videofilmi>